ۋلتىشك گۈلدەنۈى جولىندا . ەرجۈرەك قۇرباندار شەجرەسى

جوۋ بو: وزگە ئۇشىن جانىن قۇربان ەتكەن ۋلگىلى قورعاۋشى جاۋىنگەر

شىنجاڭ اگەنتسىگىنىڭ بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى (ئىتلىشى لىۋ شياۋخۇڭ). بەيجىڭ گازىتىزونى بەلگىلى قورعاۋشىلار شىسىنا توتە قاراستى دۇيى خىيمالىق قارۇلاردان قورعانۇ لياننىڭ "جوۋ بو داڭق ۋىيندە" جوۋ بو جولداستىڭ ئەمۇسنى، كوزى تىرىسىندە دستەتكەن جاتتىعۇ جابدىقتارى، تاربيەدەن العان اسەر ماقالاسى جانە پارتياعا كىرۇ ئوتىنشى، سوندىاي ـ اق العان اتاقتارى تىزىلگەن. جوۋ بو كوزى تىرىسىندە جاتقان جاتاقتا كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەر قۇربانىنىڭ توسەگىن ئار كۇنى رەتتى، تازا ۇستاپ كەلدى، بەينە قۇربان ولارمەن تاعى دا بىرگە قىزمەت دستەپ، تۇرمىس كەشىرىپ جاتقاندىاي ەدى.

جوۋ بو 1987 ـ جىلى دۇنيەگە كەلگەن، 2006 ـ جىلى قوسىنعا قاتىناسقان، چۇڭچيڭ قالاسى فۇليڭ رايونى چيڭياڭ قالاشعى شۇاڭشى اۋىلى شيڭيۋان قىستاعىنان، كوزى تىرىسىندە بەيجيڭ گازىتىزونى بەلگىلى قورعاۋشىلار شىسى خىيمالىق قارۇلاردان قورعانۇ لياني 3 ـ پاي 9 ـ باننىڭ جاۋىنگەرى بولاتىن، اعا اسكەر اسكەرى شەننە يە.

2008 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن، شۇتق جەلدىڭ نزعارى سۇيەكتەن وتەدى. شى سىلىڭبۇىنا توتە قاراستى دۇي جاڭا اسكەرلەرگە شىن وق اتۇ جاتتىعۇن ۇيىمداستىرادى، جوۋ بو مەن جاۋىنگەر سەرىگى لىۋ بيڭحىڭ بۇيرىق بويىنشا نسانا الاڭى قورعاننىڭ سىرتىندا ساقتىق مىندەتىن وتەيدى. نسانا الاڭنىڭ جاننىدا كەرپىش زاۋودىنىڭ توپىراق الۇنان قالىپتاسقان ۇلكەن كولشىك بار ەدى. سول جەردەگى شۇيشينجۇاڭ باستاۋىش مەكتەبى 3 ـ جىلدىعىنىڭ وقۇشىسى زاڭ گوشۇاي، گاۋ حاۋ مۇز ۇستىندە وينايپ جۇرگەن كەزدە مۇز جارىلىپ، ەكەۋى سۇعا ئتۇسىپ كەتەدى.

ايعايلاعان داۋىستى ەستىگەن جوۋ بو مەن لىۋ بيڭحىڭ سۇعا تۇسكەن جەرگە قارايى جۇگىرىپ بارىپ، باسىن ئباي تىگىپ مۇز جارىعىنا سەكىرىپ تۇسەدى. ەكەۋى زاڭ گوشۇايدى سۇ بەتىنە الىپ شىققاندا، مۇز بەتى تاعى دا وپىرىلىپ كەتەدى. سۇيەكتەن وتەتىن مۇزداي سۇدا جوۋ بو مەن لىۋ بيڭحىڭ نەشە رەت ارپالىسىپ ئجۇرىپ، زاڭ گوشۇايدى مۇز جارىعنان يتەرىپ شعارادى. وسى كەزدە جوۋ بو سۇعا قاتتى تۇنشىعىپ كەتەدى. لىۋ بيڭحىڭ جاعدايدى كورىپ، سول قولىمەن گاۋ حاۋدى سۇيەپ، وڭ قولىمەن جوۋ بونىڭ كيمىنەن ۇستاپ الادى. "ماعان قاراما، الدىمەن بالانى قۇتقار..." جوۋ بو لىۋ بيڭحىڭنىڭ قولىنان ستىلىپ كەتەدى.

جاۋىنگەر سەرىكتەرى مەن سول جەردە تۇرعان بۇقارا ەستىپ دەرەۋ جەتىپ كەلىپ، سۇعا كەتكەن بالا مەن ەكى جاۋىنگەردى قۇتقارىپ الادى. وسى كەزدە جوۋ بو ەسىنەن تانعان ەدى، بار كۇشپەن قۇتقارسا دا ئونىم بەرمەي، باقتىقتا قارسى، قۇربان بولادى. سۇعا ئتۇسىپ كەتكەن 2 بالا قۇتقارىلدى، الايدا جوۋ بو ئوزىنىڭ نەبارى 21 جاس ئومىرىن ارنادى.

جوۋ بو قۇربان بولعاننان كەيىن، بەيجيڭ گازىتىزونى پارتكومى جوۋ بونى قۇربان دەپ بەكىتتى، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ مۇشەسى دەپ تاندى. بۇرىنعى بەيجيڭ اسكەرى رايوندىق پارتكوم جوۋ بو جولداستان ۇيرەنۇ قيىلىن ورىستەتۇ جونىندە قارار شعاردى. بەيجيڭ قالالىق ۇكىمەت وعان "استاناداعى ادىلەت جولىندا ايانباعان داڭقتى قالا تۇرعنى" اتاعىن تولىقتاپ بەردى. جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى ۇگىت ئبولىمى، ورتالىق وركەنيەت كەڭسەسى، بۇرىنعى باس ساياسى ئبولىمى وعان "مەملەكەتتىك ادىلەت جولىندا ايانباعان ۇلگى" اتاعىن تولىقتاپ بەردى. 2009 ـ جىلى ورتالىق اسكەرى دستەر كوميتەتى جوۋ بوعا "وزگە ئۇشىن جانىن قۇربان ەتكەن ۇلگىلى قورعاۋشى جاۋىنگەر" داڭق اتاعىن تولىقتاپ بەردى.

جوۋ بو جولداستىڭ ەشنارسەدەن تايسالماي مۇز جارىعنا سەكىرىپ ئتۇسىپ، سۇعا ئتۇسىپ كەتكەن بالانى ەر جۇرەكتىلىكپەن قۇتقارۇ بارىسندا، باقتىقتا قارسى، قۇربان بولعان قاھارماندىق ەرلىگى استاناناڭ ئار سالاسندا كەڭىنەن تارالىپ، كۇشتى قوعامدىق اڭىس قوزعادى. ول پارتياعا كىرۇ وتىنشىندە جازعان سەرتىن ئىس جۇزىندىك ارەكەتى ارقىلى ايگىلەدى، ونىڭ قاھارماندىق نزگى ئىسى "80 ـ جىلداردىڭ تۇلەگى" بولعان جاۋىنگەردىڭ قۇربان بەرۇدەن قورىقپايتىن جاۋىنگەرلىك رۇحى مەن قالتقىسز ۇلەس قوساتىن تاڭداۋلى قاسيەتىن تولىق ايگىلەدى، ولىمەن قورىقپاي حالىق ئۇشىن قۇربان بولىپ ۇلەس قوسۇ رۇحىن ايگىلەدى.

جوۋ بو قۇربان بولعاننان كەيىن، كوزى تىرىسىندە تۇرعان لياننىڭ "جوۋ بو داڭق ئۇيىن" ارناۋلى قۇردى، داڭق ئۇيىدى ەكسكۇرسيالاۋ قوسىنعا جاڭادان كەلگەن اسكەرلەردىڭ ئبىرىنشى ساباعى، تۇتاس لياننىڭ ئار كۇنى تىزىمدىك شاقىرعاندا، ەڭ الدىمەن "جوۋ بونىڭ" اتىن اتايدى. جىل سايىنعى چيڭمىڭدە كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەر وزدىكتەرىنەن ەسكە ئتۇسىرۇ قيىلىن ۇيىمداستىرىپ، قۇربانىدى ەسكە الادى.

گۇان شيجى: باسىن ئباي تىگىپ، جاۋىنگەر سەرىكتەرىن قۇتقارعان "ۇلگىلى قولباسشى"

بۇل گۇان شيجىنىڭ (وڭدا) اسكەرى ئبولىمدى باستاپ، جيلين ولكەسى چاڭبايشان تاۋى باۋرايىندا جاتتىعۇ جاساعان كەزىندەگى ماتەريال سۇرەتى (2009 ـ جىلى 11 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى تۇسىرىلگەن).

□ شىنجاڭ اگەنتسىگى تاراتقان

شىنجاڭ اگەنتسىگىنىڭ بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى (ئىتلىشى لىۋ شياۋخۇڭ). 78 ـ جىتۇانجۇدىنىڭ بەلگىلى قۇرىلىسشى اسكەرلەر جانە خىيمالىق قورعانىس اسكەرلەر لۇيى قىزمەتتە كورنەكتى ناتىجەگە قول جەتكىزىپ، ماراپاتتالدى، اتالعان لۇيدەگى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەر جۇنقتا بەيشان قۇربانداڭ قابىرستاندىعنا كەلىپ قابىر سىپىردى، سوندىاي ـ اق گۇان شيجى قۇربانعا قۇانىشتى حابار جەتكىزدى. "تولىسىپ ـ جەتىلۇ بارىسىمىزداعى ئار جولعى بىلگەرىلەۋشىلىگىمىزدى قۇربانمەن ئبولىسۇ ـــ ئبىزدىڭ داڭقتى ئارى باقىتتى ئساتىمىز!"، ـ دەدى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەر.

گۇان شيجى، 1972 ـ جىلى دۇنيەگە كەلگەن، 1991 ـ جىلى قوسىنعا قاتىناسقان، 1993 ـ جىلى پارتياعا مۇشە بولعان. جاۋىنگەر، پايجاڭ، لىانجاڭ، جاتتىقتىرۇ ئبولىمىنىڭ باستىعى، تۇانىنڭ ورنىباسار سانموۋجاڭى، يىڭجاڭ، تۇان سانموۋجاڭى قاتارلى قىزمەتتەردە بولعان. بىلگەرى ـ كەيىندى 20 نەشە رەت اسكەرى مانەۋر جانە ەلەۋلى اسكەرى قيىمىلدار ۇيىمداستىرعان، قاتىناسقان، 2005 ـ جىلى لىۋياعا بارىپ حالقارالىق بەيىتشىلىكتى قورعاۋ مىندەتىن اتقارىپ، بىرلەسكەن ەملەكەتتەر ۇيىمى جاعىنان "2 ـ دارەجەلى بەيىتشىلىك داڭق ورەدنى" بەرىلگەن، 2008 ـ جىلى "بۇكىل ارميا بويىنشا تاڭداۋلى قولباسشى" بولىپ باعالانعان، 3 مارتە 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك كورسەتكەن.

2010 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى قالىڭ نوسەر جاۋىپ، جيلين قالاسى يۇڭجي اۋداندىعىنداعى 2 خىيمىا ونەركاسىپ زاۋودىنداعى 7000نان استام خىيمىا ونەركاسىپ شيكىزات شەلەگى سۇڭحۇاجياڭ وزەننە اعىپ كەتەدى. 7 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى بۇرىنعى شنياڭ اسكەرى رايونى بەلگىلى جيتۇانجۇدىنىڭ قۇرىلىسشى اسكەرلەر تۇانى اپاتتان قۇتقارۇ تۇرالى بۇيرىق تاپسىرىپ الادى، سول كەزدە تۇاننىڭ سانموۋجاڭى مىندەتىن اتقاراتىن گۇان شيجى قالقما كوپىر سالىپ، خىيمىا ونەركاسىپ شيكىزات شەلەكتەرىن ئسۇزىپ الۇعا كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەردى باستاپ، قاتىستى سۇ ايدىننا بارادى.

7 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى تاڭ ساردە، گۇان شيجى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەردى باستاپ سۇ يگىلىگى تۇراپ توسپاسىنىڭ جوعارعى اعارىندىعى 1000 مەتر جەرگە 7 ـ قورعانىس شەبىن جايادى. ۇدايى 50 ساعاتتان استام ەرلىكپەن شايقاس جۇرگىزگەن گۇان شيجى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەردى موتورلى قايىقپەن قالقما كوپىردى سۇيرەپ بەلگىلەنگەن سۇ ايدىننا اپارۇعا جانە ونى بەكتىپ تۇراقتاندىرۇعا جەتەكشىلىك ەتىپ جۇرەدى. 13 ساعات 55 مينۇتتا، گۇان شيجى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەردى باستاپ ەڭ سوڭعى ئبىر توپ قايىق كوپىردى سۇيرەۋگە كىرىسەدى، قايىق كوپىردىڭ ۇستىندە گۇان شيجى، ورنىباسار يىڭجاڭ يان شىچىڭ، پايجاڭ پان شياۋگىن، جاۋىنگەر ياڭ فان مەن ما رۇيچۇن قاتارلى 5 كوماندىر ـ جاۋىنگەر بار ەدى. وسى كەزدە، وزەن سۇىنىڭ اعىنى ايىق اسىنان كۇشەيىپ، موتورلى قايىقتىڭ قايىق كوپىردى ورلەتە سۇيرەۋگە قوزعاۋشى كۇشى جەتپەي، موتورلى قايىق پەن قايىق كوپىر سۇدىڭ اعىنىمەن توسپا قاقپاسنا قاراي اعا جونەلەدى.

موتورلى قايىق پەن قايىق كوپىردىڭ توسپا قاقپاسنا بىردەي ئتۇسىپ كەتۇىننىڭ الدىن الۇ ئۇشىن، گۇان شيجى قايىق كوپىر مەن موتورلى قايىقتى جالاپ تۇرعان ارقاندى كەسىپ جىبەرۇگە كەسكىن بۇيرىق تۇسىرەدى. موتورلى قايىقتاعى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەر قاتەردەن ئساتتى قۇتىلىپ قالادى، ئبراق قايىق كوپىر توسپا قاقپاسنا قاراي اعا جونەلەدى. قىسلتايىاڭ ساتتە، گۇان شيجى "سەكىرىڭدەر" دەپ ايقاي سالادى! قايىق كوپىردەگى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەر وزەنگە سەكىرىپ تۇسەدى. وزەن سۇى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەردى قاقپاعا توعىتۇعا شاق قالعان حاۋپىتى ساتتە، گۇان شيجى جانىندىعى جاۋىنگەر سەرىكتەرىن سۇ بەتىنە يتەرىپ شعارادى. كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەردىڭ جانتالاسا قۇتقارۇىنىڭ ناتيجەسىندە، يان شىچىڭ، پان شياۋگىن، ياڭ فان، ما رۇيچۇن قاتارلى 4 جولداس قۇتقارىلىپ، گۇان شيجىنى وزەن سۇى توعىتىپ اكەتەدى.

وقيعا تۇىلعان سوڭ، ارميا مەن جەرگىلىكتى ورىن دەرەۋ كۇش ۇيىمداستىرىپ، بار كۇشپەن نزدەۋ ـ قۇتقارۇعا كىرىسەدى. 2010 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى ساعات 12 مولشەرىندە، گۇان شيجى جولداستىڭ سۇيەگىن ارميا مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ نزدەۋشى ـ قۇتقارۇشى ادامدارى تاۋىپ الادى.

تاسقىنعا قارسى اتتانىپ، اپاتتان قۇتقارۇ مىندەتىن اتقارعان 3 كۇندە، گۇان شيجى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەردى ۇيىمداستىرىپ، 300 مەتردەن استام قالقما كوپىر تۇرعىزىپ، 4000نان استام حيميا ونەركاسىپ شەلەگىن ئسۇزىپ الىپ، قامالىپ قالعان كوپتەگەن بۇقارانى قاتەردەن اراشالايدى.

گۇان شيجى جولداس قۇربان بولعان سوڭ، ورتالىق اسكەرى دستەر كوميتەتى جاعىنان "ۇلگىلى قولباسشى" داڭق اتاعى تولىقتاپ بەرىلدى، جيلين ولكەلىك پارتكوم، ولكەلىك ۇكىمەت وعان "تاسقىنعا قارسى اتتانىپ، اپاتتان قۇتقارۇ قاھارمانى" داڭق اتاعىن تولىقتاپ بەردى.

قاھارماندى ارداقتايتىن، قاھارماننان ۇيرەنەتىن، قاھارماندى جاقتايتىن تاماشا اۇقىم، قويۇ راي قالىپتاسترۇ ئۇشىن، اتالعان لۇيدە جاڭا اسكەرلەردىڭ العاشقى ساباعى قاھارماندى ارداقتاۋ، ساقتا جاۋىنگەرلەردىڭ قوسىننان شەگىنگەندەگى ەڭ سوڭعى ساباعى قاھارماندى جۇباتۇ بولىپ كەلەدى. سوڭعى جىلدارى، اتالعان لۇي بىلگەرى ـ كەيىندى حالقارالىق بەيىتشىلىكتى قورعاۋ، رەسەيگە بارىپ بىرلەسكەن مانەۋر وتكىزۇ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۇ، تاسقىنعا قارسى اتتانۇ سياقتى ەلەۋلى مىندەتتەرگە قاتىناسىپ، قاھارمان رۇحىنىڭ ىنتالاندىرۇندا، كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەر ئتۇرلى مىندەتتەر بارىسندا تاماشا ناتيجەلەرگە ۇىنەمى قول جەتكىزىپ كەلەدى.

چيۇ چىڭلۇڭ: بورىشتى وتەۋ جولىندا ئومىرىن ارناعان علمي زەرتتەۋ اتويشىسى

چيۇ چىڭلۇڭ قىزمەت كەڭسەسىندە علمي ماتەريالداردى رەتتەۋدە.

□ شىنجاڭ اگەنتسىگى تاراتقان (حى جۇڭ تۇسىرگەن)

□ شىنجاڭ اگەنتسىگىنىڭ تىلشىلەرى جاڭ گۇگۇ، لي بيڭفىڭ

راكەتا ارميا سىلمي زەرتتەۋىنىڭ ئبىرىنشى شەبىندە، چيۇ چىڭلۇڭنىڭ نزگى دستەرى كوپشىلىكتى قاجىرلىلىقپەن قامال الىپ، بورىشقا ادال بولۇعا، بورىشقا ئوزىن ارناۋعا، ەل ئومىتىن اقتاۋعا قۇلشىنىپ، علمي زەرتتەۋ ناتيجەلەرىنە تىنباي قول جەتكىزىپ، اسكەري ئبولىمنىڭ شايقاس جۇرگىزۇ قابىلەتىن پارمەندى جوعارىلاتۇعا دەم بەرۇدە.

چيۇ چىڭلۇڭ راكەتا ارميا سىلمي زەرتتەۋ ورنى ئمالىم ئبولىمىنىڭ بۇرىنعى اعا زەرتتەۋشىسى، 1940 ـ جىلى دۇنيەگە كەلگەن، 1961 ـ جىلى اسكەري مەكتەپكە وقۇعا جىبەرىلگەن، 1962 ـ جىلى پارتياعا مۇشە بولعان، 2009 ـ جىلى ناۋقاس سەبەبىنەن قايتىس بولعان. ول مەملەكەتتىك جانە ارميانىڭ علىم ـ تەحنيكا الماعاباسارلىعى سىلىعنان 17 ئتۇرىن العان، ەلەمىزدىڭ ستراتەگيالىق باسقارىلمالى بوىمىنى شايقاستا پايدالانۇ ئپانى ماماندىعىن زەرتتەۋدىڭ باستاماشىسى، ارميامىزدىڭ داعدىلى باسقارىلمالى بوىمىنى شايقاس جۇرگىزۇدە پايدالانۇ ماماندىعىن زەرتتەۋدىڭ نەگىزىن قالاۋشى، ستراتەگيالىق باسقارىلمالى بوىمى اسكەري بولىمدەرىن شايقاس جۇرگىزۇدە پايدالانۇدى زەرتتەۋ سالاسىنىڭ ساردارى. ول باستان ـ ايىاق زەر سالا باسقارىلمالى بوىمى وت كۇشىن پايدالانۇدى زەرتتەدى، بىلگەرىندى ـ كەيىندى جۇزدەن استام رەت اسكەري بولىمگە جانە زاۋودقا بارىپ، اسكەري ئبولىمنىڭ قاجەتىن جانە ونەركاسىپ ئبولىمنىڭ جاعدايىن ۇعىستى. ول 40تان استام رەت نسانا الاڭى مەن تاجىريبە الاڭىنا بارىپ، باسقارىلمالى بوىمى قارۇ ـ جاراق جابدىعىن دامىتۇ ئۇشىن سەنىمدى ماتەريالدارىن يەلەدى جانە ناقتى سوعىستىق تەكسەرۇدى قابىلدادى، كوپ رەت بۇكىل ارميا، ستراتەگيالىق باسقارىلمالى بوىمى اسكەري ئبولىمى ۇيىمداستىرعان كەلەلى ماناەۋرلەرگە جانە سوعىسقا دايىندىق مىندەتتەرگە قاتىناسىپ، قولباسشىلىق ەتۇ، شەشىم جاساۋ جونىنەن كەڭەس بەردى جانە تەحنيكالەن قامتاماسىز ەتتى.

20 ـ عاسىردىڭ 70 ـ جىلدارىندا چيۇ چىڭلۇڭ ارميامىزدىڭ پايدالانۇنا ۇيلەسەتىن ستراتەگيالىق باسقارىلمالى بوىمىنى شايقاستا پايدالانۇدىڭ ەسەپتىك كەستەسىن جاساۋ مىندەتىن ۇستىنە الدى. 3 جىلدان استام ۇاقىتتا، ول ورتا ەسەپپەن كۇننە 15 ـــ 16 ساعات قىزمەت دستەپ، بلگەرىندى ـ كەيىندى ميلليوننان استام بىرىكپەلى ساندى مالىمەتتى ەسەپتەپ، ون شاقتى ماتەماتيكالىق فورمۇلالاردى قۇرىپ، ەلمىزدەگى تۇڭعىش «ستراتەگيالىق باسقارىلمالى بوىمىنى شايقاستا پايدالانۇدىڭ ەسەپتىك كەستەسىن» ئساتتى قۇراستىرىپ شعادى.

20 ـ عاسىردىڭ سوڭىندا، ارميامىزدىڭ بەلگىلى جاڭا تۇرپاتتى وزىق قارۇ ـ جاراعىن زەرتتەپ اشۋى ماڭزدى كەزەڭگە اياق باسادى، بۇل ارميامىزدىڭ تۇڭعىش رەت شايقاس جۇرگىزگەن پايدالانۇدى قارۇ ـ جاراق جۇيەسىن زەرتتەپ جاساۋ بارىسىنا ەنگىزۇى ەدى، پايدالانۇعا كەلەتىن تەحنيكالىق ماتەريالدار مەن تاجىريبە جوقتىڭ قاسى ەدى. ول جانە تاقىرىپ زەرتتەۋ گرۇپپاسى 2 جىل ۇاقىتتا كوپ ئتۇرلى ماڭزدى تەحنيكالىق قامالداردى ارت ـ ارتىنان بۇزىپ، وسى تۇرپاتتى قارۇ ـ جاراقتى تەز ارادا زەرتتەپ جاساپ، تۇلعالاپ، سوندىاي ـ اق اسكەري ئبولىمدى جابدىقتاپ، شايقاس جۇرگىزۇ قابىلەتىن قالىپتاستىرادى.

چيۇ چىڭلۇڭ ەۇمىر بويى جۇرەك قانىن مەملەكەت قورعانىسىنداعى ەڭ وزىق علمي زەرتتەۋ سالاسىنا ارناپ، تاڭداۋلى علىم ـ تەحنيكا كادرلارىنىڭ كەلبەتىن ايگىلەدى. كوپ جىلدان بەرى، ول ەڭبەك كورسەتىپ، ماراپاتتالۇدىڭ 11 رەتكى ورايىن باسقالارعا بەرەدى، علىم ـ تەحنيكا العاباسارلىعى سىلىعنا ۇسىنلعان ەسمىدىكتەن 14 رەت ئوز اتىن ئوشىرىپ تاستايدى. ول بىلگەرىندى ـ كەيىندى 9 راكەتا ارميا باسقارىلمالى بوىمى ماماننىن، 8 ئپان باستاماشىسىن تاربيەلەدى، 35 ادام (رەت) ارميانىڭ علىم ـ تەحنيكا العاباسارلىعىنىڭ 2 ـ دارەجەلى سىلىعنان جوعارى سىلىقتى ەنشىلەيدى.

وكپە راگىنىڭ سوڭعى ەمدەۋ مەزگىلىنە وتكەنى انقتالعان شاقتا دا ول ئباز ـ باياعىسىنداي قولىنداعى قىزمەتىن اقساتپادى. شيا ـ حانا وعان حال ۇستىندە جاتقانىن ۇقتىرعان كەزدە دە ول 3 "الاڭداۋىنىڭ" بار ەكەنىن: ياعني، ئبىرىنشى، ئبىر قىدىرۇ علمي زەرتتەۋ ماتەريالدارىن ئالى رەتتەپ بولا الماعاندىعىنا الاڭدايتىنىن؛ ەكىنشى، بىرنەشە عىلمي زەرتتەۋ تاقىرىبىنىڭ ئالى سوڭىنا دەيىن ياقتاماعاندىعىنا الاڭدايتىنىن؛ ۇشىنشى، ئۇزى تاربيەلەگەن دوكتورلارىدىڭ وقۇ ئبىترۇ دىسسەرتاتسياسىنىڭ سوڭعى قورعالۇدان وتپەگەنىنە الاڭدايتىنىن ايتادى.

(شىنجاڭ اگەنتسىگىنىڭ بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى)

رايونىمىزدا جەكە تابىس سالعىن تۇڭعىش رەت جىلدىق جيناقتاپ ەسەپتەۋ باستالدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

ونان سالىق تولەۋ جىلىندا الدىن الا تولەگەن سالعىن شەگەرىپ تاستاعان سوڭ، قايتارىپ الۇعا نەمەسە تولىقتاپ تولەۋگە ئتىستى سومانى ەسەپتەپ شعىپ، سالىق ورگاندارىنا ماىلمەدەۋ جانە سالىق سوماسىنىڭ ەسەبىن جابۇ ارەكەتىن مەڭزەيدى ەكەن. سونىمەن بىرگە، جالپىلىق جىلدىق تابىسىنىڭ قوسىندىسى 120 مىڭ يۇاننان اسپايتىن جانە تولىقتاپ تولەۋگە ئتىستى سالىق سوماسى 400 يۇاننان اسپايتىن سالىق تولەۋشىلەرىدىڭ جىلدىق جيناقتاپ ەسەپتەۋدى ئبىترۇى قاجەتسىز ئارى سالىقتى تولىقتاپ تولەۋىنىڭ دە قاجەتى جوق، سالىق تولەۋشىلەرگە تولىقتاي سالىقتان جەڭىلدىك جاسالادى.

قالىڭ سالىق تولەۋشىلەردىڭ جيناقتاپ ەسەپتەۋنە قولايلى بولۇ ئۇشىن، ناقتى ئبترۇ ئتاسلى جاعىندا، رايونىمىزدىڭ سالىق ورگانداري سالىق تولەۋشىلەرگە "ينتەرنەتتە ئبترۇ"، "جۇمىس زالىندا ئبترۇ" جانە "پوچتامەن جىبەرىپ ئبترۇ" سياقتى كوپ ئتۇرلى تاڭداۋ ۇسىندى، مۇنىڭ ىشىندە "ينتەرنەتتە ئبترۇدى" قول تەلەفوندىعى "جەكە تابىس سالعى APP"ى، جەكە تۇلعالاردىڭ ەلەكترونىدىق سالىق مەكەمەسى سايتى سياقتى "كەزدەسپەي ئبترۇ تاسلەدەرمەن" قاشقتان سالىق ئبترۇ ارنالارى ارقىلى بىترۇگە بولادى.

ەڭ كوپ قولدانىلاتىن "جەكە تابىس سالعى APP"نىڭ ئبترۇدى مىسالعا الار بولساق، سالىق تولەۋشىلەر مەملەكەتتىك سالىق باس مەكەمەسىنىڭ رەسمي سايتىنا ترىكەلىپ، سايت پاراقشاسىنىڭ وڭ جاق ۇستىڭگى بۇرىشىنان "جەكە تابىس سالعى APP"ى دەگەندى تاڭداپ، كود سكانەرلەۋ ارقىلى قول تەلەفوننا جۇكتەپ الۇنا، ياكي قول تەلەفوندارىدىڭ رەسمي ۇلكەن قولدانبالار بازارىنان جۇكتەپ الۇنا دا بولادى، قولدانبانى ورناتىپ، ترىكەلىپ، كىرگەن سوڭ، "جالپىلىق تابىستى جىلدىق جيناقتاپ ەسەپتەۋ" دەگەندى ئتۇرتىپ كىرۇ ارقىلى جەكە تابىس سالعى جيناقتاپ ەسەپتەۋ جۇمىسىن بىترۇگە بولادى. سالىق تولەۋشىلەر تابىس سالعىنىڭ ەگجەيي ـ تەگجەيىن تەكسەرۇ دەگەن جەردەن ئوزدىڭ 2019 ـ جىلعى مالىمدەگەن ئار جولعى تابىسى مەن وعان سايكەستى الدىن الا تولەگەن سالىق سوماسىن كورە الادى، ئوزىنىڭ نەگىزگى ينفورماتسيالارىن، تابىسىن جانە سالقتان بۇرىن شەگەرىلەتىن ساندى مالىمەتتەرىن راستاعان سوڭ، بانكە كارتچكاسى ينفورماتسياسىن تولتىرىپ، سالقتى قايتارۇعا نەمەسە سالقتى تولىقتاپ تولەۋگە ئوتىنىش ەتۇىنە بولادى.

شينجياڭ سالىق مەكەمەسى جەكە تابىس سالعى باسقارماسى جاۋاپتىسىنىڭ تانىستىرۇىنشا، ەگەر سالىق تولەۋشىنىڭ وتكەن جىلداعى جالپىلىق تابىسى 60 مىڭ يۇاننان اسپاسا ئارى سالىق سوماسىن الدىن الا تاپسىرىپ تاستاعان بولسا، "نقشام ۇلگىدە مالىمدەۋ" دەگەن جەردەن مالىمدەۋدى بەتىرۇىنە جانە سالقتى قايتارۇعا ئوتىنىش ەتۇىنە بولادى ەكەن. ەگەر سالىق تولەۋشىنىڭ جالپىلىق جىلدىق تابىسى 60 مىڭ يۇاننان اسسا، "ولشەمدى مالىمدەۋ" ارقىلى جىلدىق جيناقتاپ ەسەپ جاساۋىنا بولادى. سالقتان قايتارۇ ئوتىنىشىن ئساتتى جولداعان سوڭ، سالىق تولەۋشى قول تەلەفوندىعى "جەكە تابىس سالعى APP"نىڭ نەمەسە جەكە تۇلعالاردىڭ ەلەكترونىدىق سالىق مەكەمەسى ارقىلى جۇمىس ئبەرىتىرۇدىڭ كەزەكتەگى جاعدايىن تەكسەرە الادى. قويماعا قايتارۇ ئساتسز بولعاندارعا جۇيە سەبەبىن جانە شەشۇ ئاددىسىن ەسكەرتەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بىيل كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى جالپى بەتتىك ورىنداۋ كەرەك، دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعامدى جاپىياي ورناتۇ كەرەك، سوندىاي ـ اق جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنىڭ ىقپالىن قۇلشىنا جەڭۇ كەرەك، مىنە بۇل بىزدەن، ئسوز جوق، ئتۇيىندى يگەرۇ، ئتۇيىندى تۇردە يگەرۇ يدەيالىق سانالىلمى مەن ارەكەت سانالىلمىن ورناتىپ، نسان قۇرىلىسى سىندى وسى "تىزگىندى" مىقتاپ ۇستاپ، ەكونوميكالىق جاڭا ارتۇ ئتۇينىن قالىپتاستىرىپ، قۇاتتى اسەر ەتۇ، جەتەكتەۋ رولىن جاريقا شعارىپ، تۇتاس جىلداعى ەكونوميكالىق، قوعامدىق داۋۇ نسانالارىن، مىندەتتەرىن جالپى بەتتىك ورىنداۋعا شنايى كەپىلدىك ەتۇدى تالاپ ەتەدى.

نسان قۇرىلىسىنىڭ ئتۇينى تياناقتاندىرۇدا، قۇندىلىعى ونىمدىلىك كورسەتۇىندە. 4 ـ ايدىڭ 13 ـ كۇننە دەين، بۇكىل رايونىمىزدا جالپى 2542 نسان جاڭادان جۇمىس باستاپ، جۇمىس باستاۋ سالىسترماسى 56%كە جەتتى، بۇكىل رايوندا جالپى 5 ميلليون يۇاننان استام قارجى قوسىلعان سالىنۇ ۇستىندەگى نساندار جالپى بەتتىك جۇمىستى قالپىنا كەلتىردى. بۇل رايونىمىزداعى ئار ۇلت كادرلارى مەن بۇقاراسىنىڭ بىلەك سىبانپ، قايراتتانا دستەۋىنىڭ ناتيجەسى، ئسوز جوق، ۇاقتپەن جارىسىتىن وسىنداي رۇحانى كۇيدى ۇزدىكسىز ساقتاپ، نسان قۇرىلىسىن ەكونوميكالىق قۇرىلىستىڭ شايقاس مايدانى ەتۇ كەرەك، سونىمەن بىرگە، كادرلاردىڭ قابىلەتىن، ستيلىن سىنان وتكىزەتىن سناق الاڭى ەتىپ، قۇرىلىس ۇاقتىن قاۋىرت ورنالاستىرىپ، جوبا جاساپ، شايقاس جۇرگىزۇ كەرەك، اسىرەسە، ئار دارەجەلى باسشى كادرلار ىرىقتىلىقپەن الدا ئجۇرىپ قىزمەت وتەپ، حاۋىپسىزدىك پەن ساپاعا شنايى كەپىلدىك ەتۇ العى شارتىندا، امالدىڭ بارىنشا زايا كەتكەن ۇاقتتى ۇتىپ، ىقپالعا ۇشىراعان قۇرىلىس مەرزىمىن ۇتىپ، نسان قۇرىلىسىنىڭ تەز ارادا تياناقتانۇىنا شنايى كەپىلدىك ەتىپ، كەلەلى نساندار دىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داۋداعى ترەكتىلىك رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۇ كەرەك.

("لەپتى لەبىز" گە ماقالا جولداۋ حات ساندىعى: xjrbplb@126.com)

مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى ياڭزىجياڭ جولى 1 – ئنومىرلى اۋلا، پوچتا ئنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۇان، جىلدىق باعاسى 228 يۇان